ПЕРВОМАЙСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Циклова комісія загальноосвітніх дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи

_____/Інна СІМЧИШИНА
“_____”_____20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Українська мова»

Галузь знань	І Охорона здоров’я та соціальне забезпечення
спеціальність	І5 Медсестринство
освітньо-професійна програма	Сестринська справа
(на основі базової середньої освіти)	

(Рік вступу 2026)

Первомайськ

2026

Робоча навчальна програма з дисципліни **«Українська мова»** для здобувачів освіти

Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

спеціальність І5 Медсестринство
освітньо-професійна програма Сестринська справа

складена відповідно до навчальної програми з дисципліни «Українська мова»для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи (рівень стандарту), 2018р., розробленою авторським колективом: Голуб Н.Б., Котусенко О.Ю., Горошкіна О.М., затвердженою наказом Міністерства освіти і науки №1407 від 23 жовтня 2017 року.
https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/ukr.mova.-10-11.-riven-standartu.docx

Розробник: Тетяна СОЛОНЕНКО - викладач вищої кваліфікаційної категорії, старший викладач

Робоча навчальна програма розроблена відповідно до Положення про порядок розроблення, затвердження робочої програми навчальної дисципліни у Первомайському медичному фаховому коледжі Миколаївської обласної ради, затвердженого педагогічною радою Первомайського медичного фахового коледжу Миколаївської обласної ради (протокол від 24.10.2023 №2) та введеного в дію наказом директора коледжу від 25.10.2023 № 350-н та обговорена й схвалена на засіданні ЦК загальноосвітніх дисциплін.

Протокол від "____"_____20__
року № ___

Голова циклової комісії загальноосвітніх дисциплін
_____ Віра ПРУСОВА
(підпис) (ім'я та прізвище)

Рік вступу 2025: 2025-2026 навчальний рік
2026-2027 навчальний рік

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td colspan="2">денна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2"></td><td>Галузь знань
І Охорона здоров’я та соціальне забезпечення</td><td colspan="2" rowspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Спеціальність
І5 Медсестринство</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Загальна кількість годин –156 год</td><td rowspan="4">Освітньо-професійна програма
Сестринська справа
Лікувальна справа</td><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td colspan="2">І</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>І</td><td>ІІ</td></tr>
<tr><td rowspan="13">З них:
аудиторних – 156 год.</td><td rowspan="13">Освітньо-професійний ступінь
фаховий молодший бакалавр</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>34</td><td>46</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю</td></tr>
<tr><td>семестрова</td><td>семестрова</td></tr>
<tr><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td colspan="2">ІІ</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>ІІІ</td><td>IV</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>34</td><td>42</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю</td></tr>
<tr><td>семестрова</td><td>підсумкова</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предметна мета – формування компетентного мовця, національно свідомої, духовно багатої мовної особистості.

Відповідно до напряму профільного навчання (рівень стандарту) визнано такі завдання вивчення української мови:

- Формування ціннісного ставлення до української мови як державної мови України
- Формування предметної і ключових компетентностей
- Формування духовного світу учнів, цілісних світоглядних уявлень, системи загальнолюдських, національних, особистісних ціннісних орієнтирів
- Навчання засобами мови пізнавати світ, облаштовувати гармонійне співіснування в ньому, зберігати й передавати культурні набутки, виражати емоції й почуття, розв’язувати життєві проблеми
- Формування мовленнєвої культури , раціональної мовленнєвої поведінки
- Розвиток логічного критичного мислення, творчої уяви
- Формування мовного смаку, мовного чуття і мовної стійкості, сприяння усвідомленню краси й естетики української мови

3. Ключові компетентності

1. **Спілкування державною мовою** - готовність (здатність) учнів засобами української мови успішно взаємодіяти у процесі розв'язання типових для віку життєвих проблем; сформоване ціннісне ставлення до мови свого народу, наявність досвіду послуговування державною мовою.

2. **Спілкування іноземними мовами** - готовність (здатність) реалізовувати різноманітні комунікативні наміри у широкому діапазоні особистісних, соціальних і культурних контекстів.

3. **Математична грамотність**- спроможність особистості застосовувати математичні вміння в реальному житті, працювати з числовою інформацією.

4. **Компетентності у природничих науках і технологіях** - здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, володіти й оперувати інформацією відповідно до потреб, застосовувати ІКТ у навчанні й повсякденному житті, знаходити, опрацьовувати і систематизовувати інформацію); здатність бути відкритими до інновацій, реалізувати себе в мінливому технологічному, життєвому, навчальному й трудовому середовищі.

5. **Інформаційно-комунікаційна компетентність** - здатність (готовність) розуміти навколишнє інформаційне середовище, самостійно шукати, добирати й критично аналізувати необхідну інформацію, трансформувати, зберігати та транслювати її й діяти відповідно до своїх цілей і прийнятої в суспільстві комунікаційної етики.

6. **Уміння вчитися протягом життя** - здатність і внутрішня потреба самостійно здобувати знання і формувати вміння відповідно до поставлених цілей з метою самовдосконалення й самореалізації.

7. **Соціальна і громадянська компетентності** - усвідомлення громадянської повинності й відповідальності, здатність до реалізації громадянських прав і обов'язків.

8. **Підприємницька компетентність** - це інтегрована якість особистості, що базується на креативності, творчості, інноваційності, здатності до ризику, спроможності планувати, самоорганізовуватися й організовувати

підприємницьку діяльність, утілювати ідеї у сферу економічного життя, розв'язувати конфліктні ситуації, приймати рішення, брати на себе відповідальність, формувати моделі поведінки, необхідні для успішного розв'язання нагальних виробничих проблем.

9. **Загальнокультурна** - здатність учня усвідомлено сприймати надбання культури як цінність, аналізувати й оцінювати досягнення національної та світової культури, орієнтуватися в культурному та духовному контексті сучасного суспільства, застосовувати традиційні для культури українського народу методи самовиховання.

10. **Екологічна грамотність і здорове життя** - здатність розумно й раціонально користуватися природними ресурсами, усвідомлене ставлення до ролі довкілля для життя й здоров’я людини; готовність виявляти активну життєву позицію в питаннях захисту довкілля, дотримуватися здорового способу життя й пропагувати його.

4. Тематичний план лекційних занять

4.1 Тематичний план лекційних занять І семестр

№ з/п	Тема	Усього	Лекції
1	Вступ. Лексикографія	**2**	**2**
2	Поняття норми в сучасній українській літературній мові. Нормативне й ненормативне мовлення. Типи норм	**2**	**2**
3	Лексична норма. Лексичне значення слова. Лексична помилка. Слова і контекст:залежність значень слова від контексту	**10**	**10**
	Лексична норма. Лексичне значення слова. Лексична помилка. Слова і контекст:залежність значень слова від контексту	**2**	**2**
	Слововживання :вибір слова, лексична сполучуваність .Слова власне українські й запозичені. Виправдані й небажані запозичення.	**2**	**2**
	Лексичні й фразеологічні синоніми, антоніми. Синонімічне багатство укр. мови. Пароніми. Запобігання помилок у вживанні паронімів.	**2**	**2**
	Найпоширеніші випадки порушення лексичної норми. Кальки з інших мов, недоречне вживання українських слів у невластивому їм значенні.	**2**	**2**
	Основні групи фразеологізмів. Багатозначність , синонімія й антонімія фразеологізмів.	**2**	**2**
4	**Контрольна робота №1**	**2**	**2**
5	**Практична риторика .Риторика як наука, мистецтво,навчальна дисципліна. Мовленнєва ситуація. Особистість мовця. Вимоги до мовлення оратора. Текст як одиниця спілкування.**	**6**	**6**
6	Орфоепічна норма	**6**	**6**
	Орфоепічна помилка. Орфоепічний словник. Поняття милозвучності. Чергування у/в, і/й як засіб милозвучності.	**2**	**2**
	Основні правила вимови голосних і приголосних звуків. Наголос. Нормативний наголос. Основні правила наголошування слів.	**2**	**2**
	Варіантне наголошування слів в українській мові. Словорозрізнювальний наголос. Форморозрізнювальний наголос. Діалектний наголос. Основні правила наголошування слів.	**2**	**2**
7	**Контрольна робота №2**	**2**	**2**
8	Розвиток мови	**2**	**2**
9	Написання есе	**2**	**2**

	Усього:	**34**	**34**

4.2 Тематичний план лекційних занять II семестр

№ з/п	Тема	Усього	Лекції
1	**Орфографічна норма**	**24**	**24**
	Орфографічна норма. Орфографічна помилка.Орфографічний словник. Принципи українськоїорфографії. Ненаголошені е,и в корені слова	2	2
	Апостроф .Позначення м'якості приголосних.	2	2
	Чергування голосних і приголосних в українській мові. Зміни приголосних при збігові їх у процесісловотворення.	2	2
	Подвоєння та подовження приголосних.	2	2
	Спрощення приголосних	2	2
	Правопис префіксів та суфіксів.	2	2
	Уживання великої літери. Правила перенесення слів із рядка в рядок.	2	2
	Написання складних слів разом, окремо , з дефісом.	2	2
	Написання слів іншомовного походження.Правило «дев'ятки»	2	2
	Складні випадки написання прізвищ і географічних назв.	2	2
	Розрізнення прислівників і співзвучних сполук (збоку-з боку). Правила написання їх.	2	2
	Написання не, ні з різними частинами мови.	2	2
2	**Морфологічна норма**	**10**	**10**
	Морфологічна норма. Морфологічна помилка. Іменник. Рід іменників. Паралельні родові форми іменника. Іменники чоловічого та жіночого роду, що означають назви людей за діяльністю	2	2
	Іменники спільного і подвійного роду. Складні випадки узгодження роду іменників типу кір, дріб, нежить, пил з іншими частинами мови. Визначення родуневідмінюваних іменників та абревіатур. Правила вживання їх	2	2

	Іменники, що мають лише форму однини або множини. Складні випадки відмінювання іменників. Закінчення іменників першої відміни в орудному відмінку.	2	2
	Закінчення іменників чоловічого роду другої відміни в родовому відмінку. Паралельні закінчення іменників чоловічого роду Д.В. (- ові, - еві,- єві,- у, ю).	2	2
	Закінчення іменників третьої відміни в орудному відмінку. Словозміна іменників четвертої відміни. Особливості кличного відмінка. Творення й відмінювання чоловічих та жіночих імен по батькові.	2	2
3	**Практична риторика**	**6**	**6**
	Суперечка як вид комунікації. Правила ведення суперечки. Різновиди суперечки	2	2
	Аргументи й докази. Полемічні прийоми	2	2
	Мистецтво відповідати на запитання. Дискусія на тему: «Гроші. Навіщо збирати? Де Зберігати? На що витрачати? Як заощаджувати». Підсумки.	2	2
	Контрольна робота	**4**	**4**
	Розвиток мови	**2**	**2**
	Усього:	**46**	**46**
	Всього:	**80**	**80**

4.3. Тематичний план лекційних занять ІІІ семестр

№ з/п	Тема	Усього	Лекції
1	Мовна стійкість.	**1**	**1**
2	**Практична риторика.**	**5**	**5**
	Засоби мовного виголошення промови. Риторичні фігури (антитеза, градація,повторення).Риторичне звернення,запитання, порівняння.		
3	Морфологічна норма.	**11**	**11**
	Прикметник. Відмінкові закінчення прикметників. Вищий і найвищий ступені порівняння. Прикметникові суфікси. Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Числівник. Складні випадки узгодження й відмінювання числівників. Дієслово, дієслівні форми. Активні й пасивні дієприкметники.		
4	Синтаксична норма.	**13**	**13**
	Поняття синтаксичної норми. Складні випадки синтаксичного узгодження й керування. Словосполучення з прийменниками. Вживання похідних сполучників. Граматичний зв'язок підмета й присудка. Синтаксичні конструкції з формою на -но, -то. Односкладні й неповні речення.		
5	Контрольна робота.	**2**	**2**
6	Розвиток мови.	**2**	**2**
	Усього:	**34**	**34**
	Разом:	**34**	**34**

4.4. Тематичний план лекційних занять IV семестр

№ з/п	Тема	Усього	Лекції
1	Синтаксична норма.	**5**	**5**
	Прості речення, ускладнені відокремленими членами речення. Прості речення, ускладнені звертаннями, вставними словами. Правила побудови складних речень.		
2	Пунктуаційна норма.	**15**	**15**
	Пунктуаційна помилка. Тире між підметом і присудком та в неповному реченні. Розділові знаки в реченні, ускладненому звертаннями, однорідними членами речення, вставними словами. Розділові знаки в реченні, ускладненому відокремленими членами речення. Розділові знаки в ССР, СПР, БСР. Розділові знаки в реченні з прямою мовою.		
3	Стилістична норма.	**11**	**11**
	Стилістична помилка. Стилістичне використання багатозначних слів, омонімів, синонімів, антонімів,паронімів. Стилістичні особливості слів іншомовного походження. Стилістично забарвлена лексика. Стилістичне забарвлення фразеологізмів. Стилістичні засоби словотвору, частин мови.		
4	Практична риторика.	**8**	**8**
	Інформаційні жанри. Діалогічні жанри. Оцінювальні мовленнєві жанри. Етичні жанри.		
	Контрольна робота	**2**	**2**
	РЗМ	**1**	**1**
	Усього:	**42**	**42**
	Разом:	**76**	**76**

5. Тематичний план

5.1 Тематичний план І семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	І семестр	
1	Вступ. Лексикографія. Сучасні лексикографічні джерела: словники, довідкова література (у тому числі на електронних носіях). Основні типи словників	**2**
2	Поняття норми в сучасній українській літературній мові. Нормативне й ненормативне мовлення. Типи норм	**2**
3	Лексична норма. Лексичне значення слова. Лексична помилка. Слова і контекст: залежність значень слова від контексту	**2**
4	Слововживання: вибір слова, лексична сполучуваність. Слова власне українські й запозичені. Виправдані й небажані запозичення.	**2**
5	Лексичні й фразеологічні синоніми, антоніми. Синонімічне багатство укр. мови. Пароніми. Запобігання помилок у вживанні паронімів.	**2**
6	**Р.М.**Написання есе на теми: «Прекрасна мить життя»; «Чарівність і могутність слова», «З чого зіткане щастя»	**2**
7	Найпоширеніші випадки порушення лексичної норми. Кальки з інших мов, недоречне вживання українських слів у невластивому їм значенні.	**2**
8	Основні групи фразеологізмів. Багатозначність, синонімія й антонімія фразеологізмів.	**2**
9	**Р.М**. Усний переказ тексту публіцистичного стилю із творчим завданням. Діалогування з викладачем, студентами.	**2**
10	**Контрольна робота № 1 «Вступ. Поняття норми в сучасній укр. літ. мові. Лексична норма»: тестування.**	**2**
	Практична риторика	
11	Риторика як мистецтво, наука й навчальна дисципліна. Роль риторики в сучасному світі. Мовленнєва ситуація (мовець, адресат, слухач, аудиторія).	**2**
12	Особистість мовця (чарівність, артистизм, щирість, обізнаність, об'єктивність, доброзичливість). Риси гарного співрозмовника. Вимоги до мовлення оратора. Комунікативний стан мовця. Аудиторія (слухач, слухачі). Контакт з аудиторією. Прийоми налагодження контакту.	**2**
13	Текст як одиниця спілкування. Етапи підготовки тексту виступу .Види читання і записування тексту виступу, ефективність мовлення. Комунікативний намір. Мовленнєва	**2**

	подія.	
	Орфоепічна норма	
14	Орфоепічна помилка. Орфоепічний словник. Поняття милозвучності. Чергування у/в, і/й як засіб милозвучності.	**2**
15	Основні правила вимови голосних і приголосних звуків. Наголос. Нормативний наголос. Основні правила наголошування слів.	**2**
16	Варіантне наголошування слів в українській мові. Словорозрізнювальний наголос. Форморозрізнювальний наголос. Діалектний наголос.Основні правила наголошування слів.	**2**
17	**Контрольна робота № 2**.« Практична риторика.Орфоепічна норма: тестування, виконання завдань.	**2**

5.2. Тематичний план занять ІІ семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Орфографічна норма	
1	Орфографічна норма. Орфографічна помилка. Орфографічний словник. Принципи української орфографії. Ненаголошені е, и в корені слова	**2**
2	Апостроф. Позначення м'якості приголосних.	**2**
3	Чергування голосних і приголосних в українській мові. Зміни приголосних при збігові їх у процесі словотворення.	**2**
4	Спрощення пригоосних.	**2**
5	Подвоєння та подовження приголосних	**2**
6	Правопис префіксів та суфіксів.	**2**
7	**Розвиток мови.** Написання есе на теми: «Життя в гармонії з природою», «Моє бачення сучасної школи», «Ціна недбалості», «Гаджети чи реальне спілкування»	**2**
8	Уживання великої літери. Правила перенесення слів із рядка в рядок.	**2**
9	Написання складних слів разом, окремо, з дефісом.	**2**
10	Написання слів іншомовного походження. Правило «дев'ятки»	**2**
11	Складні випадки написання прізвищ і географічних назв.	**2**
12	Розрізнення прислівників і співзвучних сполук (збоку- з боку). Правила написання їх.	**2**
13	Написання не, ні з різними частинами мови.	**2**
14	**Контрольна робота. «Орфографічна норма»: тестування. Виконання завдань.**	**2**
	Морфологічна норма	
15	Морфологічна норма. Морфологічна помилка. Іменник. Рід іменників. Паралельні родові форми іменника. Іменники чоловічого та жіночого роду, що означають назви людей за діяльністю.	**2**
16	Іменники спільного і подвійного роду. Складні випадки узгодження роду іменників типу кір, дріб, нежить, пил з іншими частинами мови. Визначення роду невідмінюваних іменників та абревіатур. Правила вживання їх.	**2**
17	Іменники, що мають лише форму однини або множини. Складні випадки відмінювання іменників. Закінчення іменників першої відміни в орудному відмінку.	**2**

18	Закінчення іменників чоловічого роду другої відміни в родовому відмінку. Паралельні закінчення іменників чоловічого роду Д.В. (- ові, - еві,- єві,- у, ю).	**2**
19	Закінчення іменників третьої відміни в орудному відмінку. Словозміна іменників четвертої відміни. Особливості кличного відмінка. Творення й відмінювання чоловічих та жіночих імен по батькові.	**2**
20	**Контрольна робота.** «Морфологічна норма»: тестування, виконання завдань. Розвиток мови. Написання есе за змістом народної мудрості	**2**
	Практична риторика	
21	Суперечка як вид комунікації. Правила ведення суперечки. Різновиди суперечки.	**2**
22	Аргументи й докази. Полемічні прийоми.	**2**
23	Мистецтво відповідати на запитання. Дискусія на тему: «Гроші. Навіщо збирати? Де Зберігати? На що витрачати? Як заощаджувати». Підсумки.	**2**

5.3. Тематичний план занять III семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Мовна стійкість як ключова риса національно мовної особистості.	
1	Поняття мовної особистості. Р.М.» Чи потрібно бути мовно стійким?» Дискусія.	**2**
	Практична риторика.	
2	Засоби мовного вираження промови. Метафора, метонімія, їхня роль у мовленні.	**2**
3	Риторичні фігури (антитеза, градація, повторення, риторичне запитання, звернення, порівняння). Р.М. Підготовка та виголошення промови.	**2**
	Морфологічна норма.	
4	Прикметник. Відмінкові закінчення прикметників.	**2**
5	Вищий і найвищий ступені порівняння прикметників. Прикметникові суфікси.	**2**
6	. Числівник. Складні випадки узгодження й відмінювання числівників.	**2**
7	Дієслово, дієслівні форми. Словозміна дієслів. Наказовий спосіб дієслова.Активні і пасивні дієприкметники.	**2**
8	Прислівник. Ступені порівняння прислівників	**2**
9	**Контрольна робота №1** Тестування.	**2**
	Синтаксична норма.	
10	Поняття синтаксичної норми. Синтаксична помилка. Складні випадки синтаксичного узгодження.	**2**
11	Складні випадки й варіанти синтаксичного керування.	**2**
12	Словосполучення з прийменниками.	**2**
13	Вживання похідних сполучників.	**2**
14	Граматичний зв'язок підмета й присудка.	**2**
15	Пасивні конструкції з дієсловами на -ся. Синтаксичні конструкції з формою на -но , -то.Контрольна робота №2.Тестування.	**2**
16	Порядок слів у реченні, односкладні й неповні речення.	**2**
17	**Контрольна робота №2.Синтаксична норма.**	**2**

5.4. Тематичний план занять IV семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Синтаксична норма (продовження вивчення теми)	
1	Прості речення, ускладнені відокремленими членами речення.	**2**
2	Прості речення, ускладнені звертаннями, однорідними членами речення, вставними словами.	**2**
3	Синтаксична норма.Просте ускладнене речення.Правила побудови складних речень.Утворення складних речень, логічні помилки . **Р.М. Творча робота**.	**2**
	Пунктуаційна норма.	
4	Пунктуаційна помилка. Тире між підметом і присудком та в неповному реченні.	**2**
5	Розділові знаки в простих реченнях, ускладнених звертаннями, однорідними членами речення, вставними словами.	**2**
6	Розділові знаки в реченнях, ускладнених відокремленими означеннями та прикладками.	**2**
7	Розділові знаки в реченнях, ускладнених відокремленими обставинами та додатками.	**2**
8	Розділові знаки в складносурядному реченні.	**2**
9	Розділові знаки в складнопідрядному реченні.	**2**
10	Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.	**2**
11	Розділові знаки в реченні з прямою мовою**. Контрольна робота №3**. Тестування.	**2**
	Стилістична норма.	
12	Стилістична помилка. Стилістичне використання багатозначних слів і омонімів; синонімів, антонімів, паронімів.	**2**
13	Стилістичні особливості слів іншомовного походження	**2**
14	Стилістично забарвлена лексика. Книжна й розмовна лексика. Стилістична роль неологізмів і застарілої лексики.	**2**
15	Стилістичне забарвлення фразеологізмів. Виражальні можливості фразеологізмів.	**2**
16	Стилістичні особливості засобів словотвору, частин мови.	**2**
17	Вимоги до вживання синтаксичних одиниць у різних стилях мовлення. **Контрольна робота №4**. Тестування.	***2***
	Практична риторика.	
18	Інформаційні жанри (представлення, пояснення, повідомлення).	**2**
19	Діалогічні жанри (бесіда, телефонна розмова, листування):	**2**
20	Оцінювальні мовленнєві жанри (похвала, осуд, рецензія, характеристика).	**2**
21	Етикетні жанри (привітання, вибачення).	**2**

6. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за курс «Українська мова»

визначаються Положенням про контроль досягнень та критерії оцінювання за курс повної загальної середньої освіти у Первомайському медичному фаховому коледжі Миколаївської обласної ради та вимогами програми «Українська мова». Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 клас (рівень стандарту)». Навчальна програма розміщена на офіційному сайті МОН за покликанням

https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/ukr.mova.-10-11.-riven-standartu.docx

Оцінювання знань з української мови здійснюється на основі:

а) врахування основної мети, що передбачає різнобічний мовленнєвий розвиток особистості;

б) освітнього змісту навчального предмета, який розподіляється на чотири елементи - знання, вміння й навички, досвід творчої діяльності і досвід емоційно-ціннісного ставлення до світу;

в) функціонального підходу до мовного курсу, який передбачає вивчення мовної теорії в аспекті практичних потреб розвитку мовлення.

Об'єктами оцінювання мають бути:

- мовленнєві вміння й навички з чотирьох видів мовленнєвої діяльності;
- знання про мову й мовлення;
- мовні вміння та навички;
- досвід творчої діяльності;
- досвід особистого емоційно-ціннісного ставлення до світу.

Процедура оцінювання здобувачів освіти

Поточне оцінювання за:

- виконання домашнього завдання;
- виконання навчальних тестів з мовних тем;
- усні відповіді під час фронтального опитування;
- індивідуальні відповіді (знання теорії);

- робота біля дошки;

- творчі (усні та письмові) роботи.

Контрольне оцінювання за:

-виконання самостійних робіт;

-виконання контрольних робіт;

-творчі (усні та письмові роботи).

Тематичне оцінювання:

Тематична оцінка виставляється на підставі поточних оцінок з урахуванням

контрольного оцінювання (перевагу мають результати контрольного оцінювання).

Семестрове оцінювання є результатом оцінювання досягнень студента в таких аспектах:

-тематичні оцінки;

-розвиток зв'язного мовлення;

-ведення зошитів, оцінювання яких здійснюється раз на місяць.

Підсумкове оцінювання:

Підсумкова оцінка виставляється на основі семестрових оцінок (перевагу має результат другого семестру).

Правила оцінювання здобувачів освіти

Здобувач освіти зобов'язаний:

-бути підготовленим до кожного заняття і виконувати домашнє завдання;

-у разі пропуску заняття самостійно опрацювати вивчений матеріал;

-у разі відсутності на письмовій самостійній, контрольній, творчій роботі написати її в позаурочний час за вимогою викладача;

- виконати усі види робіт, які підлягають оцінюванню, на позитивний результат (4-12 балів).

Особливості оцінювання

- Під час оцінювання зошита з української мови враховується: наявність різних видів робіт; грамотність (якість виконання робіт); охайність; уміння правильно оформлювати роботи (дотримання вимог орфографічного режиму).

Оцінка за ведення зошита з української мови виставляється окремою колонкою в журналі раз на місяць і враховується як поточна до найближчої тематичної.

- Оцінка за письмову роботу з української мови є середнім арифметичним за зміст і грамотність з урахуванням рівня самостійності написання роботи.

- Максимальний бал за виконання тестових завдань - 10.

- Максимальна оцінка за виконання письмових робіт дистанційно становить 10 балів. Бали високого рівня «11», «12» виставляються студенту під час виконання ним усних завдань.

-Обов'язковою умовою отримання балів достатнього-високого рівня є рівень активності здобувача освіти під час усного опитування (на офлайн заняттях, онлайн конференціях) та демонстрування ним знання навчального матеріалу.

- Під час обрахунку результатів пріоритет надається оцінкам, виставленим на офлайн заняттях, які мають перевагу над результатами робіт, виконаних дистанційно.

-Якщо семестровий бал не є цілим числом, викладач на власний розсуд округлює його як в бік нижчого, так і вищого результату, враховуючи: систематичність підготовки до занять, своєчасність виконання завдань, рівень вивчених поезій напам'ять, активність на заняттях, виконання індивідуальних робіт тощо.

-Отримати додаткові бали до семестрового результату здобувачі освіти можуть за участь у творчих мовно-літературних проєктах та конкурсах: додатковий 1 бал- за участь, 2 бали – за призові місця.

Оцінювання результатів мовленнєвої діяльності

Монологічне мовлення

Говоріння (усні переказ і твір);

письмо (письмові переказ і твір)

1. Перевіряється здатність студента:

а) виявляти певний рівень обізнаності з теми, що розкривається(усно чи письмово);

б) демонструвати вміння:

- будувати висловлювання певного обсягу, добираючи і впорядковуючи необхідний для реалізації задуму матеріал (епізод із власного життєвого досвіду, прочитаний або прослуханий текст, епізод з кінофільму, сприйнятий(побачений чи почутий) твір мистецтва, розповідь іншої людини тощо);

- ураховувати мету спілкування, адресата мовлення;

- розкривати тему висловлювання;

- виразно відображати основну думку висловлювання, диференціюючи матеріал на головний і другорядний;

- викладати матеріал логічно, послідовно;

- використовувати мовні засоби відповідно до комунікативного завдання, дотримуючись норм літературної мови;

- додержувати єдності стилю;

в) виявляти своє ставлення до предмета висловлювання, розуміти можливість різних тлумачень тієї самої проблеми;

г) виявляти певний рівень творчої діяльності, зокрема:

- трансформувати одержану інформацію, відтворюючи її докладно, стисло, вибірково, своїми словами, змінюючи форму викладу, стиль тощо відповідно до задуму висловлювання;

- створювати оригінальний текст певного стилю;

- аргументувати висловлені думки, переконливо спростовувати помилкові докази;

- викладати матеріал виразно, доречно, економно, виявляти багатство лексичних і граматичних засобів.

Організація контролю здійснюється за одним з двох варіантів.

Варіант перший: усі учні виконують роботу самостійно.

Варіант другий: учні складають висловлювання на основі диференційованого підходу (для початкового рівня пропонуються докладні допоміжні матеріали, для середнього (допоміжні матеріали загального характеру, а для одержання балів достатнього і високого рівнів необхідно написати переказ чи твір самостійно.

Перевірка здатності **говорити** (**усно** переказувати чи створювати текст) здійснюється індивідуально: учитель пропонує певне завдання (переказати зміст матеріалу докладно, стисло, вибірково; самостійно створити висловлювання на відповідну тему) і дає учневі час на підготовку.

Перевірка здатності **письмово** переказувати і створювати текст здійснюється фронтально: учням пропонується переказати прочитаний учителем (за традиційною методикою або самостійно прочитаний) текст чи інший матеріал для переказу або самостійно написати твір.

Оцінювання навчальних досягнень (письмових висловлювань) із української мови здійснюється за такими критеріями:

Рівень	**Бали**	**Характеристика змісту виконаної роботи**	**Грамотність**	
			орфографічних і пунктуаційних	**лексичних, граматичних і стилістичних**
Початковий (Бали цього рівня одержують здобувачі освіти, які не досягають значного успіху за жодним із визначених критеріїв)	**1**	Здобувач освіти будує лише окремі, не пов'язані між собою речення; лексика висловлювання дуже бідна.	15-16 і більше	9-10
	2	Здобувач освіти будує лише окремі фрагменти висловлювання; лексика і граматична будова мовлення бідна й одноманітна.	13-14	
	3	За обсягом робота складає менше половини від норми; висловлювання не є завершеним текстом, хибує на непослідовність викладу, пропуск фрагментів, важливих для розуміння думки;	11-12	

		лексика і граматична будова збіднені		
Середній (Балів цього рівня заслуговують студенти, які будують текст, що за критерієм обсягу, повноти відтворення інформації і зв'язності значною мірою задовольняє норму, але за іншими критеріями результати істотно нижчі)	**4**	Висловлювання за обсягом складає дещо більше половини від норми і характеризується уже певною завершеністю, зв'язністю; проте є недоліки за рядом показників(до семи),наприклад: характеризується неповнотою і поверховістю в розкритті теми; порушенням послідовності викладу; не розрізняється основна та другорядна інформація; добір слів не завжди вдалий .	9-10	7-8
	5	За обсягом робота наближається до 7-8 норми, у цілому є завершеною, тема значною мірою розкрита, але трапляються недоліки за низкою показників (до шести): роботі властива поверховість висвітлення теми, основна думка не проглядається, бракує єдності стилю та ін.	7-8	
	6	За обсягом висловлювання сягає норми, його	5-6	

		тема розкривається, виклад загалом зв’язний, але робота характеризується недоліками за кількома показниками (до п’яти): помітний її репродуктивний характер, відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий тощо.		
Достатній (Балів цього рівня заслуговують студенти, які досить вправно будують текст за більшістю критеріїв, але за деякими з них ще припускаються недоліків)	**7**	Здобувач освіти самостійно створює достатньо повний, зв’язний, з елементами самостійних суджень текст,вдало добираються лексичні, але в роботі є недоліки (до чотирьох), наприклад: відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; основна думка не аргументується тощо	4	5-6
	8	Здобувач освіти самостійно будує достатньо повне, осмислене, самостійно і в цілому вдало написане висловлювання, проте трапляються ще недоліки за певними показниками(до трьох)	3	

	9	Здобувач освіти самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; розкриває тему, висловлює основну думку (вдало добирає лексичні засоби; однак припускається окремих недоліків (за двома показниками): здебільшого це відсутність виразної особистісної позиції чи належної її аргументації тощо.	1+1 (негруба)	
Високий (Балів цього рівня заслуговують здобувачі освіти, які вправно за змістом і формою будують текст; висловлюють і аргументують свою думку; вміють зіставляти різні погляди на той самий предмет, оцінювати аргументи на їх доказ, обирати один із них; окрім того, пристосовують висловлювання до особливостей певної мовленнєвої ситуації,	**10**	Здобувач освіти самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання, висловлює власну думку, певним чином аргументує різні погляди на проблему, робота відзначається багатством словника, граматичною правильністю, додержанням стильової єдності і виразності тексту; але за одним з критеріїв допущено недолік.	1	3
	11	Здобувач освіти самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує	1 (негруба)	2

комунікативного завдання)		комунікативне завдання; висловлює власну думку, вміє пов’язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, добирає переконливі докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв’язувати певні життєві проблеми; робота в цілому відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю		
	12	Здобувач освіти самостійно створює яскраве, оригінальне висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, усвідомлює можливості використання тієї чи іншої інформації для розв’язання певних життєвих проблем; робота		1

		відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю.		

У письмових висловлюваннях враховуєтьсять наявність:

1) орфографічних та пунктуаційних помилок, які підраховуються сумарно, без диференціації (перша позиція);

2) лексичних, граматичних і стилістичних (друга позиція).

Загальна оцінка за мовне оформлення виводиться таким чином: до бала за орфографію та пунктуацію додається бал, якого заслуговує робота за кількістю лексичних, граматичних і стилістичних помилок, одержана сума ділиться на два. Під час виведення єдиної оцінки за письмову роботу до кількості балів, набраних за зміст висловлювання чи твору, додається кількість балів за мовне оформлення і їхня сума ділиться на два. При цьому якщо частка не є цілим числом, то вона закруглюється в бік числа за зміст.

Критерії оцінювання мовного та змістового оформлення ЕСЕ

Критерії оцінювання змісту есе	Бали	Критерії оцінювання мовного оформлення есе		Бали
Вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів		**Грамотність**		
		орфографічні, пунктуаційні, помилки	лексичні, граматичні, стилістичні	
Побудованому учнем (ученицею) тексту бракує зв'язності й цілісності, Урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи; теза не відповідає запропонованій темі; не наведено жодного аргументу.	1	13 і більше	9-10 і більше	1
Побудоване учнем (ученицею) висловлення характеризується фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні; потребує збагачення й урізноманітнення лексика і граматична будова мовлення; теза не відповідає запропонованій темі; наведені аргументи не є доречними; прикладу немає або він не є доречним.	2	12	9-10 і більше	2
Учневі (учениці) слід працювати над виробленням умінь послідовніше й чіткіше викладати власні думки, дотримуватися змістової та стилістичної єдності висловлення, потребує збагачення та урізноманітнення лексика й граматична будова висловлення; теза частково відповідає запропонованій темі; наведений аргумент не випливає з тези; приклад не є доречним; висновок сформульовано нечітко.	3	11	9-10 і більше	3

Висловлення учня (учениці) за обсягом складає дещо більше половини від норми й характеризується певною завершеністю, зв'язністю; чіткіше мають розрізнюватися основна та другорядна інформація; висновок лише частково відповідає тезі або не пов'язаний з аргументами; є недоліки за сімома показниками: посереднє розуміння теми; порушення послідовності побудови твору; рівень словникового запасу нижче середнього; відносна стильова єдність твору; не сформульовано вправно тезу; наведено один аргумент.	4	9-10	7-8	4
За обсягом робота учня (учениці) наближається до норми, загалом є завершеною, тему значною мірою розкрито; наведено один аргумент; приклад непереконливий; висновок лише частково відповідає тезі, не пов'язаний з аргументом та прикладом; трапляються недоліки за низкою показників (до шести): роботі властива поверховість висвітлення теми, не простежується основна думка, відносно струнка побудова твору, середній рівень словникового запасу, бракує стильової єдності.	5	7-8	7-8	5
За обсягом висловлення учня (учениці) сягає норми, його тема розкривається, виклад загалом зв'язний; учень (учениця) наводить один доречний аргумент; наводить непереконливий приклад; висновок лише частково відповідає тезі або не пов'язаний з аргументами та прикладами; робота характеризується недоліками за п'ятьма показниками: помітний її репродуктивний характер, відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий, учень (учениця)	6	5-6	7-8	6

неточно добирає слова й синтаксичні конструкції.				
Учень (учениця) самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст, формулює тезу, яка відповідає запропонованій темі; наводить один доречний аргумент; вдало добирає лексичні засоби; висновок відповідає запропонованій темі; у роботі є недоліки (до чотирьох): відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; висловлювання не завжди конкретне, просторовий виклад міркувань, не підкріплених фактичним матеріалом, нелогічне розташування абзаців, переходи між ними не є вмотивованими; основна думка не арґументується.	7	4	6	7
Учень (учениця) самостійно будує достатньо повне, осмислене висловлення, загалом ґрунтовно висвітлює тему, формулює тезу, що відповідає запропонованій темі; наводить один доречний аргумент; приклад не конкретизований; висновок відповідає запропонованій темі; трапляються недоліки за трьома показниками: невміння пов'язати предмет обговорення із сучасністю, не добирає переконливі докази для обґрунтування певного явища, відносне багатство словникового запасу, робота не відзначається різноманітністю та чіткістю слововживання.	8	3	5	8
Учень (учениця) самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; формулює тезу, що відповідає запропонованій темі; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; наводить один доречний аргумент; вдало добирає лексичні засоби; наводить один доречний приклад; висновок відповідає запропонованій темі; у роботі виявлені недоліки за двома	9	1+1 (негруба)	4	9

показниками: тезу чітко не сформульовано, відсутність виразної особистісної позиції, належної її аргументації тощо.				
Учень (учениця) самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання, чітко формулює тезу; певним чином аргументує різні погляди на проблему, наводить два доречні й переконливі аргументи, приклади; неординарна побудова твору, робота відзначається багатством словника, граматичною правильністю, дотриманням стильової єдності й виразності тексту, але за одним із критеріїв допущено помилку; висновок відповідає запропонованій темі й випливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів.	10	1	3	10
Учень (учениця) самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання; вправно формулює тезу; аргументовано, чітко висловлює власну думку, зіставляє її з думками інших, уміє пов’язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, наводить два доречні й переконливі аргументи для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв’язувати певні життєві проблеми; приклади конкретизовані; робота відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю; висновок відповідає запропонованій темі й випливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів.	11	1 (негруба)	2	11
Учень (учениця) самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою та оформленням висловлення відповідно до мовленнєвої ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; вправно формулює тезу; аналізує різні	12	-	1	12

погляди на той самий предмет, наводить два доречні аргументи, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних життєвих проблем; приклади переконливі, конкретизовані; цілісний, послідовний і несуперечливий розвиток думки (логічність і послідовність викладу); висновок відповідає запропонованій темі й органічно випливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів; робота відзначається багатством слововживання та художньою цінністю.				

Критерії оцінювання тестових завдань

Бали	% правильних відповідей
10	100
9	99-96
8	95-90
7	89-81
6	80-70
5	69-60
4	59-51
3	50-39
2	38-20
1	19-1

Оцінювання мовних знань і вмінь

Оцінювання мовних знань і вмінь здійснюється тематично. Зміст контролю визначається згідно з функціональним підходом до шкільного мовного курсу.

1. ***Перевірці підлягають*** знання та вміння з мови, які необхідні передусім для правильного використання мовних одиниць.

Перевірка здійснюється фронтально в письмовій формі із застосуванням завдань тестового характеру.

Студенту пропонується:

- розпізнавати вивчені мовні явища;

- групувати, класифікувати;

- сполучати слова, доповнювати, трансформувати речення, добираючи належну форму слова, потрібну лексему, відповідні засоби зв'язку між частинами речення, між реченнями у групі пов'язаних між собою речень тощо;

- виявляти розуміння значення мовних одиниць та особливостей їх використання в мовленні.

2. ***Для контрольної перевірки*** використовуються завдання тестового характеру, складені на матеріалі слова, сполучення слів, речення, груп пов'язаних між собою речень.

3. ***Одиниця контролю***: вибрані учнями правильні варіанти виконання завдань тестового характеру та самостійно дібрані приклади.

4. ***Оцінювання результатів*** контрольної роботи здійснюється так.

За кожне правильно виконане завдання учень одержує по одному балу.. Один бал за кожне завдання учневі додається в разі самостійного добору прикладів.

Оцінювання здійснюється таким чином, щоб за зазначену вище роботу студент міг одержати від 1 балу (за сумлінну роботу, яка не дала задовільного результату) до 12 балів (за бездоганно виконану роботу). У тому разі, коли учень з певних причин не виконав роботу, він має пройти відповідну перевірку додатково з тим, щоб одержати відповідний бал.

Оцінювання правописних

(орфографічних і пунктуаційних) умінь учнів

<u>Диктант</u>

Однією із форм перевірки орфографічної та пунктуаційної грамотності є текстовий диктант.

1. Перевірці підлягають уміння правильно писати слова на вивчені орфографічні правила і словникові слова, визначені для запам'ятовування; ставити розділові знаки відповідно до опрацьованих правил пунктуації; належним чином оформляти роботу.

Перевірка здійснюється фронтально за традиційною методикою.

2. Матеріал для контрольного завдання. Для контрольного текстового диктанту використовується текст, доступний для учнів даного класу.

Обсяг диктанту по класах:

Клас	Кількість слів в тексті
10-й	170-180
11-й	180-190

П р и м і т к а. У визначенні кількості слів у диктанті враховують як самостійні, так і службові слова.

Для контрольних диктантів використовуються тексти, в яких кожне з опрацьованих протягом семестру правил орфографії та/чи пунктуації були представлені 3-5 прикладами.

3. ***Одиниця контролю***: текст, записаний учнем з голосу вчителя.

4. ***Оцінювання***. Диктант оцінюється однією оцінкою на основі таких критеріїв:

- орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюються однаково; виправляються, але не враховуються такі орфографічні і пунктуаційні помилки:

1) на правила, які не включені до шкільної програми;

2) на ще не вивчені правила;

3) у словах з написаннями, що не перевіряються, над якими не проводилась спеціальна робота;

4) у передачі так званої авторської пунктуації.

– повторювані помилки (помилка у тому самому слові, яке повторюється в диктанті кілька разів), вважається однією помилкою однотипні (помилки на те само правило), але в різних словах вважаються різними помилками;

розрізняють грубі і негрубі помилки; зокрема, до негрубих відносяться такі:

1) у винятках з усіх правил;

2) у написанні великої букви в складних власних найменуваннях;

3) у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках, утворених від іменників з прийменниками;

4) у випадках, коли замість одного знаку поставлений інший;

5) у випадках, що вимагають розрізнення не і ні (у сполученнях не хто інший, як....; не що інше, як...; ніхто інший не...; ніщо інше не...);

6) у пропуску одного із сполучуваних розділових знаків або в порушенні їх послідовності;

7) в заміні українських букв російськими;

- п’ять виправлень (неправильне написання на правильне) прирівнюються до однієї помилки;

- орфографічні та пунктуаційні помилки на неопрацьовані правила виправляються, але не враховуються.

Нормативи оцінювання:

Бали	**Кількість помилок**
1	15-16 і більше
2	13-14
3	11-12
4	9-10
5	7-8
6	5-6
7	4
8	3
9	1+1 (негруба)
10	1
11	1 (негруба)
12	–

8.Методичне забезпечення дисципліни

№ за/п	Перелік документації	%
1	Методичні розробки лекційних занять	100%
2	Мультимедійні презентації	100%
3	Роздатковий матеріал з тем	100%
4	Контролюючі матеріали з тем	100%

9.Інформаційні ресурси

№ за/п	Перелік документаційного забезпечення	Кількість
1	Електронний підручник (посібник)	-
2	Мультимедія	60
3	Відеофільмів	-
4	Навчальні програми	1
5	Контролюючі програми	8

9. Перелік рекомендованої літератури та використаних інформаційних джерел

Основна

1. Авраменко О.М. Українська мова (рівень стандарту підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти /Олександр Авраменко Грамота, 2019.-208 с

2. Авраменко О.М. Українська мова та література : збірник завдань у текстовій формі :ІІ ч./ Олександр Авраменко .-К: Грамота ,2020 .-144с.

3. Авраменко О.М Українська мова та література:довідник .Завдання в текстовій формі: І ч./О.М.Авраменко ,М.Б. Блажко. -К.Грамота, 2020.

Допоміжна

1. Заболотний О. В. Українська мова (рівень стандарту підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти/Олександр Заболотний .-К: Генеза, 2019,-240 с

2. Авраменко О. М. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі: І ч. / Олександр Авраменко, Марія Блажко. – Київ: Грамота, 2019. – 496 с.

Використані інформаційні джерела:

1. Всеосвіта [Електронний ресурс] Режим доступу: https://vseosvita.ua/

2. На Урок [Електронний ресурс] Режим доступу: https://naurok.com.ua/

3. Мій клас [Електронний ресурс] Режим доступу: https://www.miyklas.com.ua/p

освітньо-професійна програма Сестринська справа
(на основі базової середньої освіти)

(Рік вступу 2026)

Первомайськ

2025

Робоча навчальна програма з дисципліни **«Українська мова»** для здобувачів освіти

Галузь знань	І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
спеціальність	І5 Медсестринство
освітньо-професійна програма	Сестринська справа

складена відповідно до навчальної програми з дисципліни «Українська мова»для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи (рівень стандарту), 2018р., розробленою авторським колективом: Голуб Н.Б., Котусенко О.Ю., Горошкіна О.М., затвердженою наказом Міністерства освіти і науки №1407 від 23 жовтня 2017 року.
https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/ukr.mova.-10-11.-riven-standartu.docx

Розробник: Тетяна СОЛОНЕНКО - викладач вищої кваліфікаційної категорії, старший викладач

Робоча навчальна програма розроблена відповідно до Положення про порядок розроблення, затвердження робочої програми навчальної дисципліни у Первомайському медичному фаховому коледжі Миколаївської обласної ради, затвердженого педагогічною радою Первомайського медичного фахового коледжу Миколаївської обласної ради (протокол від 24.10.2023 №2) та введеного в дію наказом директора коледжу від 25.10.2023 № 350-н та обговорена й схвалена на засіданні ЦК загальноосвітніх дисциплін.

Протокол від “____”_____20__
року № ___

Голова циклової комісії загальноосвітніх дисциплін
_____ Віра ПРУСОВА
(підпис) (ім'я та прізвище)

Рік вступу 2025: 2025-2026 навчальний рік
2026-2027 навчальний рік

2. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td colspan="2">денна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2"></td><td>Галузь знань
І Охорона здоров’я та соціальне забезпечення</td><td colspan="2" rowspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Спеціальність
І5 Медсестринство</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Загальна кількість годин –156 год</td><td rowspan="4">Освітньо-професійна програма
Сестринська справа
Лікувальна справа</td><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td colspan="2">І</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>І</td><td>ІІ</td></tr>
<tr><td rowspan="13">З них:
аудиторних – 156 год.</td><td rowspan="13">Освітньо-професійний ступінь
фаховий молодший бакалавр</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>34</td><td>46</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю</td></tr>
<tr><td>семестрова</td><td>семестрова</td></tr>
<tr><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td colspan="2">ІІ</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>ІІІ</td><td>IV</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>34</td><td>42</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю</td></tr>
<tr><td>семестрова</td><td>підсумкова</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предметна мета – формування компетентного мовця, національно свідомої, духовно багатої мовної особистості.

Відповідно до напряму профільного навчання (рівень стандарту) визнано такі завдання вивчення української мови:

- Формування ціннісного ставлення до української мови як державної мови України
- Формування предметної і ключових компетентностей
- Формування духовного світу учнів, цілісних світоглядних уявлень, системи загальнолюдських, національних, особистісних ціннісних орієнтирів
- Навчання засобами мови пізнавати світ, облаштовувати гармонійне співіснування в ньому, зберігати й передавати культурні набутки, виражати емоції й почуття, розв’язувати життєві проблеми
- Формування мовленнєвої культури , раціональної мовленнєвої поведінки
- Розвиток логічного критичного мислення, творчої уяви
- Формування мовного смаку, мовного чуття і мовної стійкості, сприяння усвідомленню краси й естетики української мови

3. Ключові компетентності

11. **Спілкування державною мовою** - готовність (здатність) учнів засобами української мови успішно взаємодіяти у процесі розв'язання типових для віку життєвих проблем; сформоване ціннісне ставлення до мови свого народу, наявність досвіду послуговування державною мовою.

12. **Спілкування іноземними мовами** - готовність (здатність) реалізовувати різноманітні комунікативні наміри у широкому діапазоні особистісних, соціальних і культурних контекстів.

13. **Математична грамотність**- спроможність особистості застосовувати математичні вміння в реальному житті, працювати з числовою інформацією.

14. **Компетентності у природничих науках і технологіях** - здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, володіти й оперувати інформацією відповідно до потреб, застосовувати ІКТ у навчанні й повсякденному житті, знаходити, опрацьовувати і систематизовувати інформацію); здатність бути відкритими до інновацій, реалізувати себе в мінливому технологічному, життєвому, навчальному й трудовому середовищі.

15. **Інформаційно-комунікаційна компетентність** - здатність (готовність) розуміти навколишнє інформаційне середовище, самостійно шукати, добирати й критично аналізувати необхідну інформацію, трансформувати, зберігати та транслювати її й діяти відповідно до своїх цілей і прийнятої в суспільстві комунікаційної етики.

16. **Уміння вчитися протягом життя** - здатність і внутрішня потреба самостійно здобувати знання і формувати вміння відповідно до поставлених цілей з метою самовдосконалення й самореалізації.

17. **Соціальна і громадянська компетентності** - усвідомлення громадянської повинності й відповідальності, здатність до реалізації громадянських прав і обов'язків.

18. **Підприємницька компетентність** - це інтегрована якість особистості, що базується на креативності, творчості, інноваційності, здатності до ризику, спроможності планувати, самоорганізовуватися й організовувати

підприємницьку діяльність, утілювати ідеї у сферу економічного життя, розв'язувати конфліктні ситуації, приймати рішення, брати на себе відповідальність, формувати моделі поведінки, необхідні для успішного розв'язання нагальних виробничих проблем.

19. **Загальнокультурна** - здатність учня усвідомлено сприймати надбання культури як цінність, аналізувати й оцінювати досягнення національної та світової культури, орієнтуватися в культурному та духовному контексті сучасного суспільства, застосовувати традиційні для культури українського народу методи самовиховання.

20. **Екологічна грамотність і здорове життя** - здатність розумно й раціонально користуватися природними ресурсами, усвідомлене ставлення до ролі довкілля для життя й здоров’я людини; готовність виявляти активну життєву позицію в питаннях захисту довкілля, дотримуватися здорового способу життя й пропагувати його.

4. Тематичний план лекційних занять

4.1 Тематичний план лекційних занять І семестр

№ з/п	Тема	Усього	Лекції
1	Вступ. Лексикографія	**2**	**2**
2	Поняття норми в сучасній українській літературній мові. Нормативне й ненормативне мовлення. Типи норм	**2**	**2**
3	Лексична норма. Лексичне значення слова. Лексична помилка. Слова і контекст:залежність значень слова від контексту	**10**	**10**
	Лексична норма. Лексичне значення слова. Лексична помилка. Слова і контекст:залежність значень слова від контексту	**2**	**2**
	Слововживання :вибір слова, лексична сполучуваність .Слова власне українські й запозичені. Виправдані й небажані запозичення.	**2**	**2**
	Лексичні й фразеологічні синоніми, антоніми. Синонімічне багатство укр. мови. Пароніми. Запобігання помилок у вживанні паронімів.	**2**	**2**
	Найпоширеніші випадки порушення лексичної норми. Кальки з інших мов, недоречне вживання українських слів у невластивому їм значенні.	**2**	**2**
	Основні групи фразеологізмів. Багатозначність , синонімія й антонімія фразеологізмів.	**2**	**2**
4	**Контрольна робота №1**	**2**	**2**
5	**Практична риторика .Риторика як наука, мистецтво,навчальна дисципліна. Мовленнєва ситуація. Особистість мовця. Вимоги до мовлення оратора. Текст як одиниця спілкування.**	**6**	**6**
6	Орфоепічна норма	**6**	**6**
	Орфоепічна помилка. Орфоепічний словник. Поняття милозвучності. Чергування у/в, і/й як засіб милозвучності.	**2**	**2**
	Основні правила вимови голосних і приголосних звуків. Наголос. Нормативний наголос. Основні правила наголошування слів.	**2**	**2**
	Варіантне наголошування слів в українській мові. Словорозрізнювальний наголос. Форморозрізнювальний наголос. Діалектний наголос. Основні правила наголошування слів.	**2**	**2**
7	**Контрольна робота №2**	**2**	**2**
8	Розвиток мови	**2**	**2**
9	Написання есе	**2**	**2**

	Усього:	**34**	**34**

4.2 Тематичний план лекційних занять ІІ семестр

№ з/п	Тема	Усього	Лекції
1	**Орфографічна норма**	**24**	**24**
	Орфографічна норма. Орфографічна помилка.Орфографічний словник. Принципи українськоїорфографії. Ненаголошені е,и в корені слова	2	2
	Апостроф .Позначення м'якості приголосних.	2	2
	Чергування голосних і приголосних в українській мові. Зміни приголосних при збігові їх у процесісловотворення.	2	2
	Подвоєння та подовження приголосних.	2	2
	Спрощення приголосних	2	2
	Правопис префіксів та суфіксів.	2	2
	Уживання великої літери. Правила перенесення слів із рядка в рядок.	2	2
	Написання складних слів разом, окремо , з дефісом.	2	2
	Написання слів іншомовного походження.Правило «дев'ятки»	2	2
	Складні випадки написання прізвищ і географічних назв.	2	2
	Розрізнення прислівників і співзвучних сполук (збоку-з боку). Правила написання їх.	2	2
	Написання не, ні з різними частинами мови.	2	2
2	**Морфологічна норма**	**10**	**10**
	Морфологічна норма. Морфологічна помилка. Іменник. Рід іменників. Паралельні родові форми іменника. Іменники чоловічого та жіночого роду, що означають назви людей за діяльністю	2	2
	Іменники спільного і подвійного роду. Складні випадки узгодження роду іменників типу кір, дріб, нежить, пил з іншими частинами мови. Визначення родуневідмінюваних іменників та абревіатур. Правила вживання їх	2	2

	Іменники, що мають лише форму однини або множини. Складні випадки відмінювання іменників. Закінчення іменників першої відміни в орудному відмінку.	2	2
	Закінчення іменників чоловічого роду другої відміни в родовому відмінку. Паралельні закінчення іменників чоловічого роду Д.В. (- ові, - еві,- єві,- у, ю).	2	2
	Закінчення іменників третьої відміни в орудному відмінку. Словозміна іменників четвертої відміни. Особливості кличного відмінка. Творення й відмінювання чоловічих та жіночих імен по батькові.	2	2
3	**Практична риторика**	**6**	**6**
	Суперечка як вид комунікації. Правила ведення суперечки. Різновиди суперечки	2	2
	Аргументи й докази. Полемічні прийоми	2	2
	Мистецтво відповідати на запитання. Дискусія на тему: «Гроші. Навіщо збирати? Де Зберігати? На що витрачати? Як заощаджувати». Підсумки.	2	2
	Контрольна робота	**4**	**4**
	Розвиток мови	**2**	**2**
	Усього:	**46**	**46**
	Всього:	**80**	**80**

4.3. Тематичний план лекційних занять ІІІ семестр

№ з/п	Тема	Усього	Лекції
1	Мовна стійкість.	**1**	**1**
2	**Практична риторика.**	**5**	**5**
	Засоби мовного виголошення промови. Риторичні фігури (антитеза, градація,повторення).Риторичне звернення,запитання, порівняння.		
3	Морфологічна норма.	**11**	**11**
	Прикметник. Відмінкові закінчення прикметників. Вищий і найвищий ступені порівняння. Прикметникові суфікси. Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Числівник. Складні випадки узгодження й відмінювання числівників. Дієслово, дієслівні форми. Активні й пасивні дієприкметники.		
4	Синтаксична норма.	**13**	**13**
	Поняття синтаксичної норми. Складні випадки синтаксичного узгодження й керування. Словосполучення з прийменниками. Вживання похідних сполучників. Граматичний зв'язок підмета й присудка. Синтаксичні конструкції з формою на -но, -то. Односкладні й неповні речення.		
5	Контрольна робота.	**2**	**2**
6	Розвиток мови.	**2**	**2**
	Усього:	**34**	**34**
	Разом:	**34**	**34**

4.4. Тематичний план лекційних занять IV семестр

№ з/п	Тема	Усього	Лекції
1	Синтаксична норма.	**5**	**5**
	Прості речення, ускладнені відокремленими членами речення. Прості речення, ускладнені звертаннями, вставними словами. Правила побудови складних речень.		
2	Пунктуаційна норма.	**15**	**15**
	Пунктуаційна помилка. Тире між підметом і присудком та в неповному реченні. Розділові знаки в реченні, ускладненому звертаннями, однорідними членами речення, вставними словами. Розділові знаки в реченні, ускладненому відокремленими членами речення. Розділові знаки в ССР, СПР, БСР. Розділові знаки в реченні з прямою мовою.		
3	Стилістична норма.	**11**	**11**
	Стилістична помилка. Стилістичне використання багатозначних слів, омонімів, синонімів, антонімів,паронімів. Стилістичні особливості слів іншомовного походження. Стилістично забарвлена лексика. Стилістичне забарвлення фразеологізмів. Стилістичні засоби словотвору, частин мови.		
4	Практична риторика.	**8**	**8**
	Інформаційні жанри. Діалогічні жанри. Оцінювальні мовленнєві жанри. Етичні жанри.		
	Контрольна робота	**2**	**2**
	РЗМ	**1**	**1**
	Усього:	**42**	**42**
	Разом:	**76**	**76**

5. Тематичний план

5.1 Тематичний план І семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	І семестр	
1	Вступ. Лексикографія. Сучасні лексикографічні джерела: словники, довідкова література (у тому числі на електронних носіях). Основні типи словників	**2**
2	Поняття норми в сучасній українській літературній мові. Нормативне й ненормативне мовлення. Типи норм	**2**
3	Лексична норма. Лексичне значення слова. Лексична помилка. Слова і контекст: залежність значень слова від контексту	**2**
4	Слововживання: вибір слова, лексична сполучуваність. Слова власне українські й запозичені. Виправдані й небажані запозичення.	**2**
5	Лексичні й фразеологічні синоніми, антоніми. Синонімічне багатство укр. мови. Пароніми. Запобігання помилок у вживанні паронімів.	**2**
6	**Р.М.**Написання есе на теми: «Прекрасна мить життя»; «Чарівність і могутність слова», «З чого зіткане щастя»	**2**
7	Найпоширеніші випадки порушення лексичної норми. Кальки з інших мов, недоречне вживання українських слів у невластивому їм значенні.	**2**
8	Основні групи фразеологізмів. Багатозначність, синонімія й антонімія фразеологізмів.	**2**
9	**Р.М**. Усний переказ тексту публіцистичного стилю із творчим завданням. Діалогування з викладачем, студентами.	**2**
10	**Контрольна робота № 1 «Вступ. Поняття норми в сучасній укр. літ. мові. Лексична норма»: тестування.**	**2**
	Практична риторика	
11	Риторика як мистецтво, наука й навчальна дисципліна. Роль риторики в сучасному світі. Мовленнєва ситуація (мовець, адресат, слухач, аудиторія).	**2**
12	Особистість мовця (чарівність, артистизм, щирість, обізнаність, об'єктивність, доброзичливість). Риси гарного співрозмовника. Вимоги до мовлення оратора. Комунікативний стан мовця. Аудиторія (слухач, слухачі). Контакт з аудиторією. Прийоми налагодження контакту.	**2**
13	Текст як одиниця спілкування. Етапи підготовки тексту виступу .Види читання і записування тексту виступу, ефективність мовлення. Комунікативний намір. Мовленнєва	**2**

	подія.	
	Орфоепічна норма	
14	Орфоепічна помилка. Орфоепічний словник. Поняття милозвучності. Чергування у/в, і/й як засіб милозвучності.	**2**
15	Основні правила вимови голосних і приголосних звуків. Наголос. Нормативний наголос. Основні правила наголошування слів.	**2**
16	Варіантне наголошування слів в українській мові. Словорозрізнювальний наголос. Форморозрізнювальний наголос. Діалектний наголос.Основні правила наголошування слів.	**2**
17	**Контрольна робота № 2**.« Практична риторика.Орфоепічна норма: тестування, виконання завдань.	**2**

5.2. Тематичний план занять II семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Орфографічна норма	
1	Орфографічна норма. Орфографічна помилка. Орфографічний словник. Принципи української орфографії. Ненаголошені е, и в корені слова	**2**
2	Апостроф. Позначення м'якості приголосних.	**2**
3	Чергування голосних і приголосних в українській мові. Зміни приголосних при збігові їх у процесі словотворення.	**2**
4	Спрощення пригоосних.	**2**
5	Подвоєння та подовження приголосних	**2**
6	Правопис префіксів та суфіксів.	**2**
7	**Розвиток мови.** Написання есе на теми: «Життя в гармонії з природою», «Моє бачення сучасної школи», «Ціна недбалості», «Гаджети чи реальне спілкування»	**2**
8	Уживання великої літери. Правила перенесення слів із рядка в рядок.	**2**
9	Написання складних слів разом, окремо, з дефісом.	**2**
10	Написання слів іншомовного походження. Правило «дев'ятки»	**2**
11	Складні випадки написання прізвищ і географічних назв.	**2**
12	Розрізнення прислівників і співзвучних сполук (збоку- з боку). Правила написання їх.	**2**
13	Написання не, ні з різними частинами мови.	**2**
14	**Контрольна робота. «Орфографічна норма»: тестування. Виконання завдань.**	**2**
	Морфологічна норма	
15	Морфологічна норма. Морфологічна помилка. Іменник. Рід іменників. Паралельні родові форми іменника. Іменники чоловічого та жіночого роду, що означають назви людей за діяльністю.	**2**
16	Іменники спільного і подвійного роду. Складні випадки узгодження роду іменників типу кір, дріб, нежить, пил з іншими частинами мови. Визначення роду невідмінюваних іменників та абревіатур. Правила вживання їх.	**2**
17	Іменники, що мають лише форму однини або множини. Складні випадки відмінювання іменників. Закінчення іменників першої відміни в орудному відмінку.	**2**

18	Закінчення іменників чоловічого роду другої відміни в родовому відмінку. Паралельні закінчення іменників чоловічого роду Д.В. (- ові, - еві,- єві,- у, ю).	**2**
19	Закінчення іменників третьої відміни в орудному відмінку. Словозміна іменників четвертої відміни. Особливості кличного відмінка. Творення й відмінювання чоловічих та жіночих імен по батькові.	**2**
20	**Контрольна робота.** «Морфологічна норма»: тестування, виконання завдань. Розвиток мови. Написання есе за змістом народної мудрості	**2**
	Практична риторика	
21	Суперечка як вид комунікації. Правила ведення суперечки. Різновиди суперечки.	**2**
22	Аргументи й докази. Полемічні прийоми.	**2**
23	Мистецтво відповідати на запитання. Дискусія на тему: «Гроші. Навіщо збирати? Де Зберігати? На що витрачати? Як заощаджувати». Підсумки.	**2**

5.3. Тематичний план занять III семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Мовна стійкість як ключова риса національно мовної особистості.	
1	Поняття мовної особистості. Р.М.» Чи потрібно бути мовно стійким?» Дискусія.	**2**
	Практична риторика.	
2	Засоби мовного вираження промови. Метафора, метонімія, їхня роль у мовленні.	**2**
3	Риторичні фігури (антитеза, градація, повторення, риторичне запитання, звернення, порівняння). Р.М. Підготовка та виголошення промови.	**2**
	Морфологічна норма.	
4	Прикметник. Відмінкові закінчення прикметників.	**2**
5	Вищий і найвищий ступені порівняння прикметників. Прикметникові суфікси.	**2**
6	. Числівник. Складні випадки узгодження й відмінювання числівників.	**2**
7	Дієслово, дієслівні форми. Словозміна дієслів. Наказовий спосіб дієслова.Активні і пасивні дієприкметники.	**2**
8	Прислівник. Ступені порівняння прислівників	**2**
9	**Контрольна робота №1** Тестування.	**2**
	Синтаксична норма.	
10	Поняття синтаксичної норми. Синтаксична помилка. Складні випадки синтаксичного узгодження.	**2**
11	Складні випадки й варіанти синтаксичного керування.	**2**
12	Словосполучення з прийменниками.	**2**
13	Вживання похідних сполучників.	**2**
14	Граматичний зв'язок підмета й присудка.	**2**
15	Пасивні конструкції з дієсловами на -ся. Синтаксичні конструкції з формою на -но , -то.Контрольна робота №2.Тестування.	**2**
16	Порядок слів у реченні, односкладні й неповні речення.	**2**
17	**Контрольна робота №2.Синтаксична норма.**	**2**

5.4. Тематичний план занять IV семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Синтаксична норма (продовження вивчення теми)	
1	Прості речення, ускладнені відокремленими членами речення.	**2**
2	Прості речення, ускладнені звертаннями, однорідними членами речення, вставними словами.	**2**
3	Синтаксична норма.Просте ускладнене речення.Правила побудови складних речень.Утворення складних речень, логічні помилки . **Р.М. Творча робота**.	**2**
	Пунктуаційна норма.	
4	Пунктуаційна помилка. Тире між підметом і присудком та в неповному реченні.	**2**
5	Розділові знаки в простих реченнях, ускладнених звертаннями, однорідними членами речення, вставними словами.	**2**
6	Розділові знаки в реченнях, ускладнених відокремленими означеннями та прикладками.	**2**
7	Розділові знаки в реченнях, ускладнених відокремленими обставинами та додатками.	**2**
8	Розділові знаки в складносурядному реченні.	**2**
9	Розділові знаки в складнопідрядному реченні.	**2**
10	Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.	**2**
11	Розділові знаки в реченні з прямою мовою**. Контрольна робота №3**. Тестування.	**2**
	Стилістична норма.	
12	Стилістична помилка. Стилістичне використання багатозначних слів і омонімів; синонімів, антонімів, паронімів.	**2**
13	Стилістичні особливості слів іншомовного походження	**2**
14	Стилістично забарвлена лексика. Книжна й розмовна лексика. Стилістична роль неологізмів і застарілої лексики.	**2**
15	Стилістичне забарвлення фразеологізмів. Виражальні можливості фразеологізмів.	**2**
16	Стилістичні особливості засобів словотвору, частин мови.	**2**
17	Вимоги до вживання синтаксичних одиниць у різних стилях мовлення. **Контрольна робота №4**. Тестування.	***2***
	Практична риторика.	
18	Інформаційні жанри (представлення, пояснення, повідомлення).	**2**
19	Діалогічні жанри (бесіда, телефонна розмова, листування):	**2**
20	Оцінювальні мовленнєві жанри (похвала, осуд, рецензія, характеристика).	**2**
21	Етикетні жанри (привітання, вибачення).	**2**

6. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за курс «Українська мова»

визначаються Положенням про контроль досягнень та критерії оцінювання за курс повної загальної середньої освіти у Первомайському медичному фаховому коледжі Миколаївської обласної ради та вимогами програми «Українська мова». Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 клас (рівень стандарту)». Навчальна програма розміщена на офіційному сайті МОН за покликанням

https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/ukr.mova.-10-11.-riven-standartu.docx

Оцінювання знань з української мови здійснюється на основі:

а) врахування основної мети, що передбачає різнобічний мовленнєвий розвиток особистості;

б) освітнього змісту навчального предмета, який розподіляється на чотири елементи - знання, вміння й навички, досвід творчої діяльності і досвід емоційно-ціннісного ставлення до світу;

в) функціонального підходу до мовного курсу, який передбачає вивчення мовної теорії в аспекті практичних потреб розвитку мовлення.

Об'єктами оцінювання мають бути:

- мовленнєві вміння й навички з чотирьох видів мовленнєвої діяльності;
- знання про мову й мовлення;
- мовні вміння та навички;
- досвід творчої діяльності;
- досвід особистого емоційно-ціннісного ставлення до світу.

Процедура оцінювання здобувачів освіти

Поточне оцінювання за:

- виконання домашнього завдання;
- виконання навчальних тестів з мовних тем;
- усні відповіді під час фронтального опитування;
- індивідуальні відповіді (знання теорії);

- робота біля дошки;

- творчі (усні та письмові) роботи.

Контрольне оцінювання за:

-виконання самостійних робіт;

-виконання контрольних робіт;

-творчі (усні та письмові роботи).

Тематичне оцінювання:

Тематична оцінка виставляється на підставі поточних оцінок з урахуванням

контрольного оцінювання (перевагу мають результати контрольного оцінювання).

Семестрове оцінювання є результатом оцінювання досягнень студента в таких аспектах:

-тематичні оцінки;

-розвиток зв'язного мовлення;

-ведення зошитів, оцінювання яких здійснюється раз на місяць.

Підсумкове оцінювання:

Підсумкова оцінка виставляється на основі семестрових оцінок (перевагу має результат другого семестру).

Правила оцінювання здобувачів освіти

Здобувач освіти зобов'язаний:

-бути підготовленим до кожного заняття і виконувати домашнє завдання;

-у разі пропуску заняття самостійно опрацювати вивчений матеріал;

-у разі відсутності на письмовій самостійній, контрольній, творчій роботі написати її в позаурочний час за вимогою викладача;

- виконати усі види робіт, які підлягають оцінюванню, на позитивний результат (4-12 балів).

Особливості оцінювання

- Під час оцінювання зошита з української мови враховується: наявність різних видів робіт; грамотність (якість виконання робіт); охайність; уміння правильно оформлювати роботи (дотримання вимог орфографічного режиму).

Оцінка за ведення зошита з української мови виставляється окремою колонкою в журналі раз на місяць і враховується як поточна до найближчої тематичної.

- Оцінка за письмову роботу з української мови є середнім арифметичним за зміст і грамотність з урахуванням рівня самостійності написання роботи.

- Максимальний бал за виконання тестових завдань - 10.

- Максимальна оцінка за виконання письмових робіт дистанційно становить 10 балів. Бали високого рівня «11», «12» виставляються студенту під час виконання ним усних завдань.

-Обов'язковою умовою отримання балів достатнього-високого рівня є рівень активності здобувача освіти під час усного опитування (на офлайн заняттях, онлайн конференціях) та демонстрування ним знання навчального матеріалу.

- Під час обрахунку результатів пріоритет надається оцінкам, виставленим на офлайн заняттях, які мають перевагу над результатами робіт, виконаних дистанційно.

-Якщо семестровий бал не є цілим числом, викладач на власний розсуд округлює його як в бік нижчого, так і вищого результату, враховуючи: систематичність підготовки до занять, своєчасність виконання завдань, рівень вивчених поезій напам'ять, активність на заняттях, виконання індивідуальних робіт тощо.

-Отримати додаткові бали до семестрового результату здобувачі освіти можуть за участь у творчих мовно-літературних проєктах та конкурсах: додатковий 1 бал- за участь, 2 бали – за призові місця.

Оцінювання результатів мовленнєвої діяльності

Монологічне мовлення

Говоріння (усні переказ і твір);

письмо (письмові переказ і твір)

1. Перевіряється здатність студента:

а) виявляти певний рівень обізнаності з теми, що розкривається(усно чи письмово);

б) демонструвати вміння:

- будувати висловлювання певного обсягу, добираючи і впорядковуючи необхідний для реалізації задуму матеріал (епізод із власного життєвого досвіду, прочитаний або прослуханий текст, епізод з кінофільму, сприйнятий(побачений чи почутий) твір мистецтва, розповідь іншої людини тощо);

- ураховувати мету спілкування, адресата мовлення;

- розкривати тему висловлювання;

- виразно відображати основну думку висловлювання, диференціюючи матеріал на головний і другорядний;

- викладати матеріал логічно, послідовно;

- використовувати мовні засоби відповідно до комунікативного завдання, дотримуючись норм літературної мови;

- додержувати єдності стилю;

в) виявляти своє ставлення до предмета висловлювання, розуміти можливість різних тлумачень тієї самої проблеми;

г) виявляти певний рівень творчої діяльності, зокрема:

- трансформувати одержану інформацію, відтворюючи її докладно, стисло, вибірково, своїми словами, змінюючи форму викладу, стиль тощо відповідно до задуму висловлювання;

- створювати оригінальний текст певного стилю;

- аргументувати висловлені думки, переконливо спростовувати помилкові докази;

- викладати матеріал виразно, доречно, економно, виявляти багатство лексичних і граматичних засобів.

Організація контролю здійснюється за одним з двох варіантів.

Варіант перший: усі учні виконують роботу самостійно.

Варіант другий: учні складають висловлювання на основі диференційованого підходу (для початкового рівня пропонуються докладні допоміжні матеріали, для середнього (допоміжні матеріали загального характеру, а для одержання балів достатнього і високого рівнів необхідно написати переказ чи твір самостійно.

Перевірка здатності **говорити** (**усно** переказувати чи створювати текст) здійснюється індивідуально: учитель пропонує певне завдання (переказати зміст матеріалу докладно, стисло, вибірково; самостійно створити висловлювання на відповідну тему) і дає учневі час на підготовку.

Перевірка здатності **письмово** переказувати і створювати текст здійснюється фронтально: учням пропонується переказати прочитаний учителем (за традиційною методикою або самостійно прочитаний) текст чи інший матеріал для переказу або самостійно написати твір.

Оцінювання навчальних досягнень (письмових висловлювань) із української мови здійснюється за такими критеріями:

Рівень	**Бали**	**Характеристика змісту виконаної роботи**	**Грамотність**	
			орфографічних і пунктуаційних	**лексичних, граматичних і стилістичних**
Початковий (Бали цього рівня одержують здобувачі освіти, які не досягають значного успіху за жодним із визначених критеріїв)	**1**	Здобувач освіти будує лише окремі, не пов'язані між собою речення; лексика висловлювання дуже бідна.	15-16 і більше	9-10
	2	Здобувач освіти будує лише окремі фрагменти висловлювання; лексика і граматична будова мовлення бідна й одноманітна.	13-14	
	3	За обсягом робота складає менше половини від норми; висловлювання не є завершеним текстом, хибує на непослідовність викладу, пропуск фрагментів, важливих для розуміння думки;	11-12	

		лексика і граматична будова збіднені		
Середній (Балів цього рівня заслуговують студенти, які будують текст, що за критерієм обсягу, повноти відтворення інформації і зв'язності значною мірою задовольняє норму, але за іншими критеріями результати істотно нижчі)	**4**	Висловлювання за обсягом складає дещо більше половини від норми і характеризується уже певною завершеністю, зв'язністю; проте є недоліки за рядом показників(до семи),наприклад: характеризується неповнотою і поверховістю в розкритті теми; порушенням послідовності викладу; не розрізняється основна та другорядна інформація; добір слів не завжди вдалий .	9-10	7-8
	5	За обсягом робота наближається до 7-8 норми, у цілому є завершеною, тема значною мірою розкрита, але трапляються недоліки за низкою показників (до шести): роботі властива поверховість висвітлення теми, основна думка не проглядається, бракує єдності стилю та ін.	7-8	
	6	За обсягом висловлювання сягає норми, його	5-6	

		тема розкривається, виклад загалом зв'язний, але робота характеризується недоліками за кількома показниками (до п'яти): помітний її репродуктивний характер, відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий тощо.		
Достатній (Балів цього рівня заслуговують студенти, які досить вправно будують текст за більшістю критеріїв, але за деякими з них ще припускаються недоліків)	**7**	Здобувач освіти самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст,вдало добираються лексичні, але в роботі є недоліки (до чотирьох), наприклад: відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; основна думка не аргументується тощо	4	5-6
	8	Здобувач освіти самостійно будує достатньо повне, осмислене, самостійно і в цілому вдало написане висловлювання, проте трапляються ще недоліки за певними показниками(до трьох)	3	

	9	Здобувач освіти самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; розкриває тему, висловлює основну думку (вдало добирає лексичні засоби; однак припускається окремих недоліків (за двома показниками): здебільшого це відсутність виразної особистісної позиції чи належної її аргументації тощо.	1+1 (негруба)	
Високий (Балів цього рівня заслуговують здобувачі освіти, які вправно за змістом і формою будують текст; висловлюють і аргументують свою думку; вміють зіставляти різні погляди на той самий предмет, оцінювати аргументи на їх доказ, обирати один із них; окрім того, пристосовують висловлювання до особливостей певної мовленнєвої ситуації,	**10**	Здобувач освіти самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання, висловлює власну думку, певним чином аргументує різні погляди на проблему, робота відзначається багатством словника, граматичною правильністю, додержанням стильової єдності і виразності тексту; але за одним з критеріїв допущено недолік.	1	3
	11	Здобувач освіти самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує	1 (негруба)	2

комунікативного завдання)		комунікативне завдання; висловлює власну думку, вміє пов’язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, добирає переконливі докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв’язувати певні життєві проблеми; робота в цілому відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю		
	12	Здобувач освіти самостійно створює яскраве, оригінальне висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, усвідомлює можливості використання тієї чи іншої інформації для розв’язання певних життєвих проблем; робота		1

		відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю.		

У письмових висловлюваннях враховуєтьсять наявність:

1) орфографічних та пунктуаційних помилок, які підраховуються сумарно, без диференціації (перша позиція);

2) лексичних, граматичних і стилістичних (друга позиція).

Загальна оцінка за мовне оформлення виводиться таким чином: до бала за орфографію та пунктуацію додається бал, якого заслуговує робота за кількістю лексичних, граматичних і стилістичних помилок, одержана сума ділиться на два. Під час виведення єдиної оцінки за письмову роботу до кількості балів, набраних за зміст висловлювання чи твору, додається кількість балів за мовне оформлення і їхня сума ділиться на два. При цьому якщо частка не є цілим числом, то вона закруглюється в бік числа за зміст.

Критерії оцінювання мовного та змістового оформлення ЕСЕ

Критерії оцінювання змісту есе	Бали	Критерії оцінювання мовного оформлення есе		Бали
Вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів		**Грамотність**		
		орфографічні, пунктуаційні, помилки	лексичні, граматичні, стилістичні	
Побудованому учнем (ученицею) тексту бракує зв'язності й цілісності, Урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи; теза не відповідає запропонованій темі; не наведено жодного аргументу.	1	13 і більше	9-10 і більше	1
Побудоване учнем (ученицею) висловлення характеризується фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні; потребує збагачення й урізноманітнення лексика і граматична будова мовлення; теза не відповідає запропонованій темі; наведені аргументи не є доречними; прикладу немає або він не є доречним.	2	12	9-10 і більше	2
Учневі (учениці) слід працювати над виробленням умінь послідовніше й чіткіше викладати власні думки, дотримуватися змістової та стилістичної єдності висловлення, потребує збагачення та урізноманітнення лексика й граматична будова висловлення; теза частково відповідає запропонованій темі; наведений аргумент не випливає з тези; приклад не є доречним; висновок сформульовано нечітко.	3	11	9-10 і більше	3

Висловлення учня (учениці) за обсягом складає дещо більше половини від норми й характеризується певною завершеністю, зв'язністю; чіткіше мають розрізнюватися основна та другорядна інформація; висновок лише частково відповідає тезі або не пов'язаний з аргументами; є недоліки за сімома показниками: посереднє розуміння теми; порушення послідовності побудови твору; рівень словникового запасу нижче середнього; відносна стильова єдність твору; не сформульовано вправно тезу; наведено один аргумент.	4	9-10	7-8	4
За обсягом робота учня (учениці) наближається до норми, загалом є завершеною, тему значною мірою розкрито; наведено один аргумент; приклад непереконливий; висновок лише частково відповідає тезі, не пов'язаний з аргументом та прикладом; трапляються недоліки за низкою показників (до шести): роботі властива поверховість висвітлення теми, не простежується основна думка, відносно струнка побудова твору, середній рівень словникового запасу, бракує стильової єдності.	5	7-8	7-8	5
За обсягом висловлення учня (учениці) сягає норми, його тема розкривається, виклад загалом зв'язний; учень (учениця) наводить один доречний аргумент; наводить непереконливий приклад; висновок лише частково відповідає тезі або не пов'язаний з аргументами та прикладами; робота характеризується недоліками за п'ятьма показниками: помітний її репродуктивний характер, відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий, учень (учениця)	6	5-6	7-8	6

неточно добирає слова й синтаксичні конструкції.				
Учень (учениця) самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст, формулює тезу, яка відповідає запропонованій темі; наводить один доречний аргумент; вдало добирає лексичні засоби; висновок відповідає запропонованій темі; у роботі є недоліки (до чотирьох): відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; висловлювання не завжди конкретне, просторовий виклад міркувань, не підкріплених фактичним матеріалом, нелогічне розташування абзаців, переходи між ними не є вмотивованими; основна думка не арґументується.	7	4	6	7
Учень (учениця) самостійно будує достатньо повне, осмислене висловлення, загалом ґрунтовно висвітлює тему, формулює тезу, що відповідає запропонованій темі; наводить один доречний аргумент; приклад не конкретизований; висновок відповідає запропонованій темі; трапляються недоліки за трьома показниками: невміння пов'язати предмет обговорення із сучасністю, не добирає переконливі докази для обґрунтування певного явища, відносне багатство словникового запасу, робота не відзначається різноманітністю та чіткістю слововживання.	8	3	5	8
Учень (учениця) самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; формулює тезу, що відповідає запропонованій темі; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; наводить один доречний аргумент; вдало добирає лексичні засоби; наводить один доречний приклад; висновок відповідає запропонованій темі; у роботі виявлені недоліки за двома	9	1+1 (негруба)	4	9

показниками: тезу чітко не сформульовано, відсутність виразної особистісної позиції, належної її аргументації тощо.				
Учень (учениця) самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання, чітко формулює тезу; певним чином аргументує різні погляди на проблему, наводить два доречні й переконливі аргументи, приклади; неординарна побудова твору, робота відзначається багатством словника, граматичною правильністю, дотриманням стильової єдності й виразності тексту, але за одним із критеріїв допущено помилку; висновок відповідає запропонованій темі й випливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів.	10	1	3	10
Учень (учениця) самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання; вправно формулює тезу; аргументовано, чітко висловлює власну думку, зіставляє її з думками інших, уміє пов’язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, наводить два доречні й переконливі аргументи для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв’язувати певні життєві проблеми; приклади конкретизовані; робота відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю; висновок відповідає запропонованій темі й випливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів.	11	1 (негруба)	2	11
Учень (учениця) самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою та оформленням висловлення відповідно до мовленнєвої ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; вправно формулює тезу; аналізує різні	12	-	1	12

погляди на той самий предмет, наводить два доречні аргументи, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних життєвих проблем; приклади переконливі, конкретизовані; цілісний, послідовний і несуперечливий розвиток думки (логічність і послідовність викладу); висновок відповідає запропонованій темі й органічно випливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів; робота відзначається багатством слововживання та художньою цінністю.				

Критерії оцінювання тестових завдань

Бали	% правильних відповідей
10	100
9	99-96
8	95-90
7	89-81
6	80-70
5	69-60
4	59-51
3	50-39
2	38-20
1	19-1

Оцінювання мовних знань і вмінь

Оцінювання мовних знань і вмінь здійснюється тематично. Зміст контролю визначається згідно з функціональним підходом до шкільного мовного курсу.

1. ***Перевірці підлягають*** знання та вміння з мови, які необхідні передусім для правильного використання мовних одиниць.

Перевірка здійснюється фронтально в письмовій формі із застосуванням завдань тестового характеру.

Студенту пропонується:

- розпізнавати вивчені мовні явища;

- групувати, класифікувати;

- сполучати слова, доповнювати, трансформувати речення, добираючи належну форму слова, потрібну лексему, відповідні засоби зв'язку між частинами речення, між реченнями у групі пов'язаних між собою речень тощо;

- виявляти розуміння значення мовних одиниць та особливостей їх використання в мовленні.

2. ***Для контрольної перевірки*** використовуються завдання тестового характеру, складені на матеріалі слова, сполучення слів, речення, груп пов'язаних між собою речень.

3. ***Одиниця контролю***: вибрані учнями правильні варіанти виконання завдань тестового характеру та самостійно дібрані приклади.

4. ***Оцінювання результатів*** контрольної роботи здійснюється так.

За кожне правильно виконане завдання учень одержує по одному балу.. Один бал за кожне завдання учневі додається в разі самостійного добору прикладів.

Оцінювання здійснюється таким чином, щоб за зазначену вище роботу студент міг одержати від 1 балу (за сумлінну роботу, яка не дала задовільного результату) до 12 балів (за бездоганно виконану роботу). У тому разі, коли учень з певних причин не виконав роботу, він має пройти відповідну перевірку додатково з тим, щоб одержати відповідний бал.

Оцінювання правописних

(орфографічних і пунктуаційних) умінь учнів

<u>Диктант</u>

Однією із форм перевірки орфографічної та пунктуаційної грамотності є текстовий диктант.

1. Перевірці підлягають уміння правильно писати слова на вивчені орфографічні правила і словникові слова, визначені для запам'ятовування; ставити розділові знаки відповідно до опрацьованих правил пунктуації; належним чином оформляти роботу.

Перевірка здійснюється фронтально за традиційною методикою.

2. Матеріал для контрольного завдання. Для контрольного текстового диктанту використовується текст, доступний для учнів даного класу.

Обсяг диктанту по класах:

Клас	Кількість слів в тексті
10-й	170-180
11-й	180-190

П р и м і т к а. У визначенні кількості слів у диктанті враховують як самостійні, так і службові слова.

Для контрольних диктантів використовуються тексти, в яких кожне з опрацьованих протягом семестру правил орфографії та/чи пунктуації були представлені 3-5 прикладами.

3. ***Одиниця контролю***: текст, записаний учнем з голосу вчителя.

4. ***Оцінювання***. Диктант оцінюється однією оцінкою на основі таких критеріїв:

- орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюються однаково; виправляються, але не враховуються такі орфографічні і пунктуаційні помилки:

1) на правила, які не включені до шкільної програми;

2) на ще не вивчені правила;

3) у словах з написаннями, що не перевіряються, над якими не проводилась спеціальна робота;

4) у передачі так званої авторської пунктуації.

– повторювані помилки (помилка у тому самому слові, яке повторюється в диктанті кілька разів), вважається однією помилкою однотипні (помилки на те само правило), але в різних словах вважаються різними помилками;

розрізняють грубі і негрубі помилки; зокрема, до негрубих відносяться такі:

1) у винятках з усіх правил;

2) у написанні великої букви в складних власних найменуваннях;

3) у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках, утворених від іменників з прийменниками;

4) у випадках, коли замість одного знаку поставлений інший;

5) у випадках, що вимагають розрізнення не і ні (у сполученнях не хто інший, як....; не що інше, як...; ніхто інший не...; ніщо інше не...);

6) у пропуску одного із сполучуваних розділових знаків або в порушенні їх послідовності;

7) в заміні українських букв російськими;

- п’ять виправлень (неправильне написання на правильне) прирівнюються до однієї помилки;

- орфографічні та пунктуаційні помилки на неопрацьовані правила виправляються, але не враховуються.

Нормативи оцінювання:

Бали	**Кількість помилок**
1	15-16 і більше
2	13-14
3	11-12
4	9-10
5	7-8
6	5-6
7	4
8	3
9	1+1 (негруба)
10	1
11	1 (негруба)
12	–

8.Методичне забезпечення дисципліни

№ за/п	Перелік документації	%
1	Методичні розробки лекційних занять	100%
2	Мультимедійні презентації	100%
3	Роздатковий матеріал з тем	100%
4	Контролюючі матеріали з тем	100%

9.Інформаційні ресурси

№ за/п	Перелік документаційного забезпечення	Кількість
1	Електронний підручник (посібник)	-
2	Мультимедія	60
3	Відеофільмів	-
4	Навчальні програми	1
5	Контролюючі програми	8

9. Перелік рекомендованої літератури та використаних інформаційних джерел

Основна

4. Авраменко О.М. Українська мова (рівень стандарту підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти /Олександр Авраменко Грамота, 2019.-208 с

5. Авраменко О.М. Українська мова та література : збірник завдань у текстовій формі :ІІ ч./ Олександр Авраменко .-К: Грамота ,2020 .-144с.

6. Авраменко О.М Українська мова та література:довідник .Завдання в текстовій формі: І ч./О.М.Авраменко ,М.Б. Блажко. -К.Грамота, 2020.

Допоміжна

3. Заболотний О. В. Українська мова (рівень стандарту підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти/Олександр Заболотний .-К: Генеза, 2019,-240 с

4. Авраменко О. М. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі: І ч. / Олександр Авраменко, Марія Блажко. – Київ: Грамота, 2019. – 496 с.

Використані інформаційні джерела:

4. Всеосвіта [Електронний ресурс] Режим доступу: https://vseosvita.ua/

5. На Урок [Електронний ресурс] Режим доступу: https://naurok.com.ua/

6. Мій клас [Електронний ресурс] Режим доступу: https://www.miyklas.com.ua/p